

Suvestinė redakcija nuo 2005-11-27 iki 2005-12-03

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [95-3374](#), i. k. 1012330ISAK00000381

Nauja redakcija nuo 2005-11-27:

Nr. [3D-539](#), 2005-11-18, Žin. 2005, Nr. 139-5032 (2005-11-26), i. k. 1052330ISAK003D-539

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL GALVIJŲ ĮKAINOJIMO PAGAL SKERDENŲ SVORĮ IR KOKYBĘ**

2001 m. lapkričio 7 d. Nr. 381
Vilnius

Vadovaudamasi 1981 m. balandžio 28 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1208/81, nustatančiu Bendrijos suaugusių galvijų skerdenų klasifikavimo skalę (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1991 m. balandžio 22 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1026/91), ir siekdama, kad galvijų skerdenų klasifikavimo bei apmokėjimo už nupirktus galvijus pagal skerdenos svorį ir kokybę sistema būtų efektyviau įgyvendinama,

t v i r t i n u Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisyklės (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

JERONIMAS KRAUJELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 381
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2005 m. lapkričio 18 d. Nr. 3D-539
redakcija)

GALVIJŲ ĮKAINOJIMO PAGAL SKERDENŲ SVORĮ IR KOKYBĘ TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisyklės (toliau – taisyklės) nustato galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę įvertinimą reikalavimus.

2. Už galvijus, supirktus iš pardavėjų, apmokama pagal bazinės skerdenos įskaitinį svorį ir kokybę, nustatomą remiantis 1981 m. balandžio 28 d. Tarybos reglamentu Nr. 1208/81, nustatančiu Bendrijos suaugusių galvijų skerdenų klasifikavimo skalę (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1991 m. balandžio 22 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1026/91).

3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Pardavėjas – fizinis ar juridinis asmuo, parduodantis galvijus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos patvirtintoms skerdykloms.

Pirkėjas – Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos patvirtintos skerdyklos, kurios Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka perka galvijus iš pardavėjo savo ūkinei-gamybinei veiklai.

Skerdenų vertintojas – asmuo, VI „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ paskirtas klasifikuoti skerdenas ir turintis Lietuvos veterinarijos akademijos Gyvulių žaliavų (skerdenų) kokybės vertinimo laboratorijoje įgytos reikiamos kvalifikacijos dokumentą.

Galvijo skerdenos įskaitinis svoris – šiltos, sumažintos dviem procentais arba atšaldytos skerdenos svoris.

Šilta skerdena – skerdena, kurios vidaus temperatūra ne žemesnė kaip +35 °C.

Atšaldyta skerdena – skerdena, kurios vidaus temperatūra ne aukštesnė kaip +7 °C.

Bazinė skerdenos kaina – skerdyklos nustatyta kiekvienos galvijo kategorijos kaina už R raumeningumo ir 3 riebumo klasės skerdeną.

Galvijo pirkimo-pardavimo rinkos kaina – kaina be PVM, kurią pirkėjas moka pardavėjui pagal galvijo skerdenos įskaitinį svorį ir kokybę.

Skerdenos kokybė – trijų pagrindinių rodiklių – kategorijos, raumeningumo ir riebumo klasių – visuma.

4. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka 1981 m. balandžio 28 d. Tarybos reglamente Nr. 1208/81 vartojamas sąvokas.

5. Prireikus pirkėjas supažindina pardavėją su šių taisyklių nuostatomis. Dokumentacija, susijusi su skerdenų vertinimu, turi būti supirkimo vietose prieinama pardavėjams.

6. Galvijai superkami sudarius galvijų pirkimo-pardavimo sutartis. Prie sutarties pirkėjas privalo pateikti perkamo galvijo kategorijos visų raumeningumo bei riebumo klasių bei svorių skerdenų kainas. Perkamiems galvijams gabenti išrašomas nustatytos formos gyvulių važtaraštis (lydraštis), kurio vienas egzempliorius pasilieka pas pardavėją.

II. GALVIJŲ APŽIŪROS, SVORIO NUSTATYMO IR JŲ SKERDENŲ SVĖRIMO REIKALAVIMAI

7. Pardavėjui pageidaujant, galvijai supirkimo vietoje sveriami individualiai gyvuliams sverti skirtomis svarstyklėmis, pažymėtomis galiojančiu valstybinės patikros spaudu (nesant

galimybės pasverti, galvijo svoris nustatomas matavimo būdu pagal 1 priede pateiktą formulę). Supirkimo vietoje užfiksuotas galvijo gyvasis svoris įrašomas į gyvulių važtaraštį (lydraštį).

8. Skerdykloje galvijai sveriami, apžiūrimi veterinarijos inspektoriaus, patikrinami jų identifikavimo numeriai, duomenys (pardavėjo vardas, pavardė arba juridinio asmens pavadinimas, asmens kodas bei galvijo identifikavimo numeris) surašomi į vidaus apskaitos dokumentą arba įvedami į kompiuterinę duomenų bazę. Skerdykloje pasvėro galvijo svoris (įskaitomas) fiksuojamas gyvulio pirkimo dokumente.

9. Pristatyti į skerdyklą galvijai turi būti paskersti ne vėliau kaip per 12 valandų nuo važtaraštyje (lydraštyje) įrašyto pristatymo į skerdyklą laiko, išskyrus atvejus, kai galviją apžiūrintis veterinarijos inspektorius, remdamasis klinikiniais požymiais, nustato kitą galvijo poilsio trukmę.

10. Galvijai perduodami skerdimui kartu su vidaus apskaitos dokumentu. Skerdimo skyriaus atsakingas darbuotojas, priimdamas galvijus, patikrina įrašų autentiškumą, galvijų kiekį, galvijų identifikavimo numerius.

11. Galviją paskerdus, skerdenai suteiktas dienos skerdimo eilės numeris bei galvijo identifikavimo numeris fiksuojami ant skerdenos taip, kad skerdeną būtų galima identifikuoti kituose jos tvarkymo etapuose. Už tai atsako skerdykla.

12. Skerdenos sveriamos svarstyklėmis, kurių svėrimo paklaida ne didesnė kaip 0,1 proc. Svarstyklės turi būti su galiojančiu valstybinės patikros spaudu. Jeigu fiksuojamas šiltos skerdenos svoris, tai skerdena turi būti pasvėta per 60 min. nuo galvijo paskerdimo.

13. Skerdenų vertintojas, pastebėjęs akivaizdų raumeninio audinio nupjovimą, sukviečia komisiją (skerdimo padalinio vadovas, veterinarijos inspektorius, technologas) ir surašo aktą, pagal kurį nustatomas priemokos dydis pardavėjui. Komisija gali apžiūrėti skerdeną ir pamainos darbo metu (ją įvertinus bei pasvėrus).

14. Galviją paskerdus ir nustačius susirgimus, dėl kurių mėsa gali būti naudojama maistui tik po terminio apdorojimo, pardavėjui apmokama kaip už sergantį galviją. Kai, remiantis veterinarijos inspektoriaus atlikta ekspertize, skerdena arba jos dalys brokuojamos (utilizuojamos), skerdena patalpinama į atskirą šaldymo patalpą, surašomas aktas dėl mėsos netinkamumo.

III. SKERDENOS KAINOS APSKAIČIAVIMAS

15. Kiekviena skerdykla nustato bazines kainas už kiekvienos kategorijos R raumeningumo ir 3 riebumo klasių skerdenas ir patvirtina kainos perskaičiavimo koeficientus esant kitoms skerdenų raumeningumo ir riebumo klasėms. Rekomendaciniai skerdenų kainų perskaičiavimo koeficientai, lyginant kitų raumeningumo ir riebumo klasių skerdenas su R3 bazine skerdenos kaina, pateikiami 2 priede. Koeficientai nustatyti remiantis Europos Sąjungos valstybėse nusistovėjusiomis įvairios kokybės skerdenų kainomis skerdyklose. Skerdyklos privalo skelbti ne tik bazines R3 skerdenų kainas, bet ir O bei P raumeningumo 1, 2 ir 3 riebumo klasių skerdenų kainas.

16. Galvijo pirkimo-pardavimo rinkos kaina apskaičiuojama už atitinkamos kokybės (pagal skerdenų kategoriją, raumeningumo ir riebumo klases) 100 kg skerdenos įskaitinį svorį.

17. Esant būtinybei, nuo skerdenos gali būti pašalinamas paviršinis riebalų sluoksnis. Riebalai šalinami nuo šlaunų, ilgojo nugaros raumens, viduriniųjų šonkaulių, krūtinkaulio, išorinės pusės aplink išeinamąją angą, lytinius organus ir uodegą. Tai atliekama po skerdenos raumeningumo ir riebumo įvertinimo.

18. Galvijo pirkimo-pardavimo rinkos kaina apskaičiuojama pagal skerdenų kokybės vertintojo užpildytą skerdenų klasifikavimo protokolą (3 priedas).

19. Skerdenų klasifikavimo protokolai, baigus tos dienos skerdenų vertinimą, turi būti pateiktas skerdyklos buhalterijai. Valstybinėms kontroliuojančioms institucijoms pareikalavus, pateikiama skerdenų klasifikavimo protokolo kopija.

20. Skerdykla privalo taikyti skerdyklos vadovo patvirtintą superkamų galvijų skerdenų kainininką pagal skerdenos kategorijas, raumeningumo ir riebumo klases. Pirkėjai privalo būti supažindinami su patvirtintais kainininkais galvijų supirkimo vietose.

21. Už sergančius galvijus, kurių skerdenos pripažintos netinkamomis maistui ar tinkamomis tiktai po terminio apdorojimo, apmokama pagal atskirą skerdyklos vadovo patvirtintą kainininką.

Brokuojant skerdenos dalį pagal veterinarijos gydytojo aktą, už likusią skerdenos dalį atsiskaitoma pagal šalių susitarimą.

22. Dėl skerdyklos kaltės sumaišius galvijus ar skerdenas, kai negalima identifikuoti jų individualaus numerio, galvijus priverstinai paskerdus transportavimo metu, jiems kritus dėl pirkėjo kaltės arba juos paskerdus vėliau nustatyto laiko, atsiskaitoma už galvijus pagal skerdenos svorį, apskaičiuotą taikant skerdyklos patvirtintus vidutinius metinius mėsos išėigų normatyvus (pagal galvijų grupes ir kategorijas), remiantis pirminiais galvijo svorio, lyties ir amžiaus įrašais važtaraštyje (lydraštyje). Galvijo pirkimo-pardavimo rinkos kaina apskaičiuojama priskiriant jai U raumeningumo ir trečią riebumo klasę.

IV. INFORMAVIMAS APIE SKERDENŲ ĮVERTINIMO REZULTATUS

23. Pirkėjas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo galvijo pirkimo išrašo pardavėjui gyvulių pirkimo dokumentą, kuris iki galo užpildomas remiantis gyvulių važtaraščiu (lydraščiu) bei skerdenų klasifikavimo protokolu (įrašant skerdenos svorį, raumeningumo ir riebumo klases).

24. Pardavėjui pareikalavus, informacija apie skerdenų įvertinimo rezultatus turi būti teikiama skerdimo dieną arba kitą dieną po skerdimo.

V. PIRKĖJO ATSAKOMYBĖ

25. Pirkėjas atsako už tinkamų skerdenų vertintojo darbo sąlygų sudarymą ir šių taisyklių vykdymą.

VI. GINČŲ SPRENDIMAS

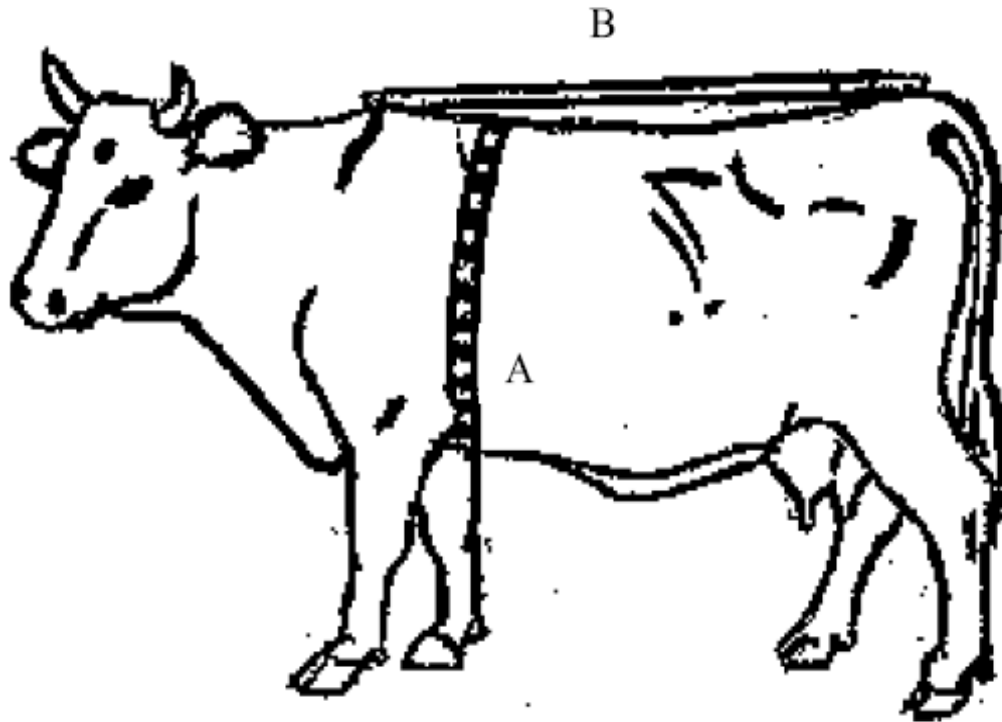
26. Pretenzijos dėl skerdenų klasifikavimo gali būti pateikiamos ne vėliau kaip per vieną dieną po skerdimo.

27. Iškilus ginčui dėl kokybės įvertinimo, skerdykla sulaiko skerdenų realizavimą 24 valandoms. Per tą laiką atliekamas pakartotinis atšaldytos skerdenos vertinimas, dalyvaujant pardavėjui ir pirkėjui ar jų atstovams. Į pakartotinį skerdenos vertinimą neatvykus ginčą inicijavusios pusės atstovui, pirmojo skerdenos vertinimo rezultatai laikomi teisingais. Neišsprendus ginčo, jį inicijavusios pusės atstovas gali raštiškai kreiptis į valstybės įmonę „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ dėl neteisingo skerdenos įvertinimo. Valstybės įmonės „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ atstovai ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo privalo patikrinti skerdenų vertintojo darbą ir informuoti pirkėją ir pardavėją apie patikrinimo rezultatus.

28. Skerdenų vertintojas už neteisingą skerdenų vertinimą atsako teisės aktuose nustatyta tvarka.

29. Visi kiti ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

GALVIJO SVORIO NUSTATYMAS MATAVIMO BŪDU

Galvijo matavimo tvarka: krūtinės apimtis už menčių matuojama galviją vertikalčiai apjuosiant matavimo juosta. Juostos kraštas turi liesti menties kaudalinį kraštą (A matavimas); tiesus liemens ilgis nustatomas matuojant galviją matavimo juosta nuo keteros vidurio iki 1 judamo uodegos slankstelio, kaip tai nurodyta paveiksle (B matavimas).

Galvijo svoris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$M = (A \times B \times K) / 100$$

M – galvijo svoris kg

A – krūtinės apimtis už menčių cm

B – tiesus liemens ilgis cm

K – koeficientas: pieninėms veislėms – 2, pieninėms-mėsinėms, mėsinėms – 2,5.

PASTABA. Galvijo svoris apskaičiuojamas esant vidutiniam ėmitimui. Labiau ėmitusių gyvulių svoris padidinamas 5–10 proc., mažiau ėmitusių – sumažinamas 5–10 proc.

Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir
kokybę taisyklių
2 priedas

REKOMENDACINIAI SKERDENOS KAINOS PERSKAIČIAVIMO KOEFICIENTAI

Raumeningumo klasė	Riebumo klasė				
	1	2	3	4	5
S	1,27	1,25	1,22	1,17	1,14
E	1,19	1,16	1,14	1,10	1,07
U	1,11	1,09	1,06	1,04	1,00
R	1,04	1,02	1,00	0,97	0,93
O	0,97	0,95	0,94	0,90	0,87
P	0,91	0,89	0,88	0,85	0,81

(Formos pavyzdys)

SKERDENŲ KLASIFIKAVIMO PROTOKOLAS

Skerdimo ir skerdenų klasifikavimo data _____

Skerdenų vertintojas (parašas) (vardas ir pavardė)

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [198](#), 2002-05-28, Žin., 2002, Nr. 56-2270 (2002-06-07), i. k. 1022330ISAK00000198
Dėl 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" dalinio pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [290](#), 2002-08-02, Žin., 2002, Nr. 79-3355 (2002-08-09), i. k. 1022330ISAK00000290
Dėl 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" papildymo
3.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-539](#), 2005-11-18, Žin., 2005, Nr. 139-5032 (2005-11-26), i. k. 1052330ISAK003D-539
Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" pakeitimo